

L'aplicació judicial del Codi Civil de Catalunya

L'aplicació judicial del Codi Civil de Catalunya

Institut de Dret privat europeu i comparat
Universitat de Girona
(Coord.)

Documenta
Universitaria

Dades CIP recomanades per la Biblioteca de la UdG

CIP 347(467.1) APL

L'Aplicació judicial del Codi Civil de Catalunya / Institut de Dret privat europeu i comparat Universitat de Girona (coord.). -- Girona : Institut de Dret Privat Europeu i Comparat de la Universitat de Girona : Documenta Universitaria, 2023. -- 1070 pàgines ; 23 cm
Conté: El papel de la jurisprudencia: tradición y derecho catalán contemporáneo / Jesús Delgado Echeverría ...
ISBN 978-84-9984-672-0

I. Delgado Echeverría, Jesús. Papel de la jurisprudencia: tradición y derecho catalán contemporáneo II. Universitat de Girona. Institut de Dret Privat Europeu i Comparat de la Universitat de Girona 1. Dret civil -- Legislació -- Catalunya 2. Catalunya. Codi civil

CIP 347(467.1) APL

No es permet un ús comercial de l'obra original ni la generació d'obres derivades per altres persones que no siguin les propietàries dels drets. És la llicència més restrictiva ja que només permet que altres persones es descarreguin l'obra i la comparteixin amb altres sempre i quan en reconeixin l'autoria, però sense fer-ne modificacions ni ús comercial.

© dels textos: els seus autors

© de l'edició: Institut de Dret Privat Europeu i Comparat de la Universitat de Girona

© de l'edició: Documenta Universitaria

ISBN primera edició: 978-84-9984-659-0

Segona edició, ampliada, revisada i actualitzada als RDL 5/2023 i 6/2023.

ISBN: 978-84-9984-672-9

DOI: 10.33115/b/9788499846729

Girona, 2024

Les Vint-i-dosenes Jornades han estat organitzades per l'Institut de Dret privat europeu i comparat de la Universitat de Girona, en col·laboració amb l'Ajuntament de Tossa de Mar i el suport de:

Generalitat de Catalunya. Departament de Justícia, Drets i Memòria

Universitat de Girona

Acadèmia de Jurisprudència i Legislació de Catalunya

Deganat autonòmic dels Registradors de la Propietat i Mercantils de Catalunya

Col·legi Notarial de Catalunya

Facultat de Dret UAB (Deganat)

Facultat de Dret UB (Deganat)

Facultat de Dret UdG (Deganat)

Col·legi de l'Advocacia de Girona

Col·legi d'Advocats de Terrassa

Col·legi de l'Advocacia de Figueres

Sumari

Primera ponència **El paper de la jurisprudència** **en el dret civil català actual**

El papel de la jurisprudencia: tradición y derecho catalán contemporáneo	11
Jesús Delgado Echeverría	
La creación de la norma jurisprudencial y los tribunales superiores de justicia. El diálogo entre el Tribunal Supremo y los Tribunales Superiores de Justicia.....	44
Francisco de P. Blasco Gascó	
La sentència del tribunal d'instància com a objecte cassacional.....	109
Francisco Javier Pereda Gámez	
Tècnica cassacional i accés al TSJC.....	160
Joaquim Bayo Delgado	

Segona ponència **L'aplicació judicial del Codi Civil de Catalunya**

Llibre primer del Codi Civil de Catalunya

Principales líneas jurisprudenciales del TSJC en materia de prescripción y caducidad	206
Fernando Lacaba Sánchez	

Alguns problemes de l'aplicació de les normes del CCCat en matèria de prescripció. Èmfasi especial en el camp de la responsabilitat civil	263
Sonia Ramos González	

Llibre segon del Codi Civil de Catalunya

Jurisprudència del llibre segon del Codi Civil de Catalunya.....	306
Maria Eugènia Alegret Burgués	

Adquisicions oneroses i titularitats dels cònjuges en el règim de separació de béns i dels convivents en parella estable*	354
Albert Lamarca i Marquès	

L'actualització del dret de filiació a la llum de la jurisprudència	448
Esther Farnós Amorós	

Llibre quart del Codi Civil de Catalunya

Sucesión contractual e intestada: práctica notarial, experiencia jurisprudencial y doctrina de la DGDEJM	513
Jesús Gómez Taboada	

La sucesión testada en Catalunya: práctica notarial, jurisprudencia y doctrina de la DGDEJM.....	542
Pablo Vázquez Moral	

Jurisprudència sobre la transmissió de la delació. Els seus efectes civils, fiscals i registrals.....	622
Enrique Peruga Pérez	

Llibre cinquè del Codi Civil de Catalunya

- La jurisprudència sobre el libro quinto del CCCat.....654**
Antonio Recio Córdoba
- La jurisprudència sobre l'ús turístic dels habitatges
al llibre cinquè del Codi Civil de Catalunya694**
Esther Sais Re
- El pacte comissori en la jurisprudència del Tribunal
Superior de Justícia de Catalunya712**
Rosa Milà Rafel
- La revisió judicial de les resolucions de la Direcció
General de Dret, Entitats Jurídiques i Mediació752**
Miriam Anderson

Llibre sisè del Codi Civil de Catalunya

- La primera experiència en l'aplicació judicial del nou
llibre sisè del Codi civil de Catalunya816**
Jordi Seguí Puntas

Comunicacions

- La reforma de la casación civil: efectos sobre la casación
civil autonómica846**
José-Ramón García Vicente
- La prescripció de la pretensió al pagament de les despeses
de la comunitat de propietaris863**
Tomàs Gabriel García-Micó
- Barreres arquitectòniques i comunitats de propietaris:
anàlisi de l'aplicació judicial de l'art. 553-25.5 CCCat876**
Guillem Izquierdo Grau

El usufructo con facultad de disposición: su desarrollo por la jurisprudencia en Cataluña	909
M ^a Patricia Represa Polo	
Desheretament per absència de relació familiar: la interpretació de les audiències provincials de Barcelona i Tarragona.....	935
Rosa M. Garcia Teruel	
El Dret català de contractes: del Dret <i>aplicable</i> al Dret <i>aplicat</i>	967
Lídia Arnau Raventós	
L'aplicació del règim de la conformitat del Codi civil de Catalunya per les Audiències Provincials	985
Roger Barat i Rubio	

El Dret català de contractes: del Dret *aplicable* al Dret *aplicat**

Lídia Arnau Raventós
Professora Agregada de dret civil
Universitat de Barcelona

Sumari

1. Una perspectiva polièdrica
2. El Dret català de contractes s'aplica *sempre* que toca i *tant* com es pot?
 - 2.1. Aplicació *directa*
 - 2.2. Aplicació *supletòria*. Supletorietat i compravendes mercantils

* Aquest treball es realitza en el marc del Projecte DER 2021-126857NB-I00 i de les tasques del Grup Consolidat 2021 SGR 00347 Grup de Dret civil català UB. Aquest treball es realitza en el marc del Projecte DER 2021-126857NB-I00 i de les tasques del Grup Consolidat 2021 SGR 00347 Grup de Dret civil català UB.

1. Una perspectiva polièdrica

L'aplicabilitat del Dret català de contractes és el fil conductor que comparteixen un seguit de qüestions que, ara, només s'espicasen. La perspectiva és polièdrica perquè les problemàtiques poden arribar a ser molt distants, derivant cap a qüestions subjacents, molt diverses, però que comparteixen aquell mateix comú denominador. Se'n desenvolupen, només, algunes, que obeeixen a una perspectiva interna en el sentit d'assumir, com a punt de partida, contractes que *no* presenten connexions amb elements internacionals; si aquestes connexions hi fossin, el debat menaria cap a altres escenaris en els que, atenent a allò que estableix el Reglament (CE) 593/2008, del Parlament europeu i del Consell, de 17 de juny, sobre la llei aplicable a les obligacions contractuals (Roma I), les problemàtiques encara s'enreden més. Basti, si de cas, la cita a un sol supòsit: l'art. 6.1 RRI, pel cas de contracte amb persona (física) consumidora, estableix, com a norma general, la de l'aplicació de la llei del país (o de la unitat territorial [art. 22 RRI]) de la residència habitual del consumidor sempre el que professional exerceixi les seves activitats en aquest territori o «por cualquier medio dirija estas actividades a este país» (art. 6.1, lletra *b* RRI). Pel cas de consumidor resident a Catalunya que contracta *on line* amb un professional estranger, com fer-ho per acreditar que aquella activitat comercial *s'adreça, en concret, a Catalunya?* Certament, pot ser un indicatiu contundent l'ús de la llengua catalana, ni que sigui a través d'un enllaç al que remet la pàgina principal, però és

innegable la dificultat probatòria de la que pot acabar depenent, en un cas concret, l'aplicació del Dret contractual català.¹⁻²

2. El Dret català de contractes s'aplica sempre que toca i tant com es pot?

Es puntegen dos escenaris que contextualitzen allò que es vol fer notar. El primer enllaça amb relacions contractuals a les que el Dret català és directament aplicable; al segon, el Dret català de contractes és d'aplicació supletòria.

2.1. Aplicació *directa*

Pot passar que el Dret català de contractes, tot i ser el Dret aplicable al contracte atorgat, *no s'hagi aplicat*. D'aquesta *anomalia* n'hi ha més d'un exponent a propòsit de sentències que es pronuncien sobre contractes de compravenda atorgats a partir de l'1 de gener de 2018. Interessa, només, plantejar-la, deixant al marge el seu recorregut processal per a fer-la valer, si és que en té. El Dret català de contractes, actualment *in fieri*, també planteja problemes de coordinació i, en aquest particular, el debat gira al voltant de

1 Vegeu STJUE 7.12.2010, assumptes C-585/08 i C-144/09, *Peter Pammer* (ECLI:EU:C:2010:740). El TJUE considera que no n'hi ha prou amb disposar d'una pàgina web adreçada a afavorir la contractació de béns i serveis i que sigui accessible des del lloc de la residència habitual del consumidor. Cal que el venedor hagi *manifestat* la seva voluntat d'establir relacions comercials amb els consumidors d'aquell Estat membre (§ 75) i aquesta voluntat es pot deduir de «todas las expresiones manifiestas de la voluntad de atraer a los consumidores a dicho Estado miembro» (§ 80). Aquesta voluntat manifesta, però, no cal que sigui expressa (§ 82) i es pot deduir d'indícis com que la pàgina web del venedor permeti fer ús de la llengua o de la moneda del lloc de la residència habitual del consumidor (§. 84, que matisa l'Atès 24, al final, RRI, que descarta que la llengua i la moneda usades a Internet siguin elements indiciaris de l'existència d'una activitat *adreçada* a un determinat territori). Vegeu un comentari de la STJUE *Pammer* a LAFUENTE SÁNCHEZ, R., «El criterio del *International Stream-of-commerce* y los foros de competencia en materia de contratos electrónicos celebrados con consumidores», *Cuadernos de Derecho Transnacional*, vol. 14, núm. 2, 2012, p. 177-201.

2 Per a un major desenvolupament, vegeu ARNAU RAVENTÓS, Lúdia; FONT I SEGURA, Albert; GINEBRA MOLINS, M. Esperança; TARABAL BOSCH, Jaume, *L'aplicació del Dret civil català i els Reglaments europeus*, Ajuts a la investigació 2022, Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada, Generalitat de Catalunya, Barcelona, 2023, p. 58-94.

l'eventual *integració* del règim associat a determinats contractes típics al CCCat a partir de la regulació catalana de la compravenda i, en particular, del règim del compliment.³

2.1.1. L'aplicació en apel·lació del Dret català no aplicat en primera instància

Pel que fa a la primera qüestió, interessin més aquelles sentències que apliquen Dret català en apel·lació i ho fan amb el rerefons d'una prèvia resolució basada en Dret estatal, que no pas les que, senzillament, resolen el recurs aplicant el mateix Dret estatal emprat a la sentència recaiguda en primera instància.⁴ Cal citar, *vgr.*, les SAP Barcelona 10.03.2022 (JUR\2022\168344), SAP Barcelona 18.11.2022 (JUR\2022\380175), 23.01.23 (JUR\2023\22591) i 3.02.2023 (JUR\2023\144441). En totes elles, les parts

3 De moment, però, no s'han localitzant resolucions judicials que s'encarin amb aquesta oportunitat/necessitat.

4 Es situen en aquest segon grup, *vgr.*: la SAP Girona 18.02.2020 (ECLI:ES:APGI:2020:274), a propòsit de la compravenda d'un cavall de doma atorgat entre dos particulars i que planteja si l'incompliment del venedor (segons el comprador, el cavall tenia una lesió que li impedia practicar doma professional) era o no resolutori a l'empara de l'art. 1124 CC; la SAP Girona 29.01.2021 (ECLI:ES:APGI:2021:19) que, relativa a la compravenda d'un cotxe el febrer de 2028, resol si els vicis que presentava el vehicle eren dels que té present l'art. 1484 CC o si permetien optar per la resolució de l'art. 1124 CC; a la SAP Barcelona 11.03.22 (JUR\2022\68529), es resol la pretensió del comprador (adreçada a obtenir una indemnització pels danys i perjudicis patits arran la manca de conformitat d'un vehicle comprat l'octubre de 2018), aplicant els art. 114 TR LGDCU i 1101 CC; la SAP Lleida 29.07.2022 (JUR\2022\317329) també aplica el TR LGDCU a la compravenda d'un motor de segona mà atorgada el març del 2019 i la SAP Barcelona 22.07.22 (JUR\2022\317329) resol, sense més, a l'empara de l'art. 1101 CC una pretensió indemnitzatòria per compliment amb retard, defectuós i incomplet d'un contracte de compravenda amb instal·lació atorgat el juliol del 2018. Mereix una menció a part la SAP Barcelona 17.03.2022 (ECLI:ES:APB:2022:2850), relativa a una compravenda immobiliària de data 28 de maig de 2018, que aplica el CC emparant-se en el fet que al contracte d'arres atorgat entre les parts s'hi esmentava l'art. 1454 CC. Basta amb això per entendre que els contractants han designat una llei distinta a la que toca i que serà l'escollida la que regirà el contracte *només* amb el límit de la imperativitat i el no perjudici de tercers (art. 111-6 CCCat)? Cal recordar que, a l'art. 10.5 CC (que no regeix en una situació íntegrament interna en el sentit que *tots* els vincles, circumstàncies, fets... es situen a Catalunya) exigeix, per a poder escollir la llei aplicable al contracte, que la que s'elegeixi «tinga alguna connexió con el negoci de que se trate»; aquesta condició és inexistente a l'art. 111-6 CCCat que, estrictament, més que d'escollir un Dret no català, només contempla la renúncia o exclusió d'alguna disposició civil catalana.

i la sentència recaiguda en primera instància al·leguen i apliquen normes de Dret estatal (així, l'art. 1454 CC, pel que fa a les arres; els art. 1486 i 1490 CC, pel que fa a les accions *quantum minoris* i resolutòria derivades del sanejament per vicis ocults, o l'art. 1124 CC, quant a la facultat de resoldre el contracte). En canvi, la sentència recaiguda en apel·lació fa notar, en tots els casos, que per raó de la data d'atorgament del contracte, el Dret aplicable és el català i es resol en conseqüència; a la SAP 19.01.2023 (JUR\2023\107557) s'afegeix, fins i tot, «que ninguna parte ha cuestionado que el régimen de responsabilidad del vendedor» sigui el que deriva dels art. 1484 CC i ss (FJ 3er) i, tot i així, s'aplica el Dret català a fi de resoldre l'apel·lació.

És un altre el criteri seguit per la SAP Lleida 1.02.2022;⁵ al seu FJ 5è s'argumenta que per raó de la data d'atorgament del contracte (que fou el 28 de maig de 2018), pertocava aplicar Dret català, però que no fou al·legat per les parts, ni la sentència de primera instància en va fer ús per a resoldre i, d'aquí, que no escaigui aplicar-lo tampoc en apel·lació. A fi de reblar el seu criteri, la resolució cita la STSJC 29.12.2021 (RJ\2021\3505), que resol el recurs de cassació plantejat contra la SAP Girona 20.01.20 (JUR\2020\54164). El contracte origen de la controvèrsia es va atorgar el 7 d'octubre de 2017 i es va escripturar el 13 de febrer de 2018; a l'escriptura es va incorporar un pacte en virtut del qual «la parte vendedora se obliga a responder de conformidad y con arreglo al libro sexto del CC de Cataluña dando la presente escritura todo el alcance instrumental» (vegeu, reproduint-lo, SAP Girona 20.01.20, FJ 2n). El pacte, que tindria naturalesa novatòria, modificava parcialment la llei aplicable al contracte: si, fins aleshores, havia estat l'estatal (per manca de regulació catalana en matèria de compravenda al temps de la conclusió del negoci), d'ençà el lliurament, *només* allò relacionat amb la responsabilitat del venedor restava sotmès al CCCat. D'aquest pacte,

En un altre context, el dels *pactes* sobre llei aplicable al RRI (Reglament (CE) 593/2008, del Parlament europeu i del Consell, de 17 de juny, sobre la llei aplicable a les obligacions contractuals), s'ha afirmat que coincidir en l'al·legació processal d'una determinada llei pot interpretar-se com un pacte tàcit sobre la llei aplicable (vegeu, en aquest sentit, OREJUDO PRIETO DE LOS MOZOS, Patricia, «Imperatividad de la norma de conflicto y prueba del derecho extranjero en los reglamentos sobre ley aplicable a las situaciones privadas Internacionales» a: ABEL LLUCH, Xavier; PICÓ I JUNOY, Joan; RICHARD GONZÁLEZ, Manuel (Dir.), *La prueba judicial: desafíos en las jurisdicciones civil, penal, laboral y contencioso-administrativa*, Madrid, La Ley, 2011, p. 489). Si s'admet aquesta possibilitat en un àmbit rigorosament intern, aleshores passaria que el que acabaria trontollant seria la jurisprudència que es cita al text i que aplica el Dret català només arran del recurs d'apel·lació.

5 ECLI: ES:APL:2022:87.

les parts no en van dir res a primera instància, fase que clou amb una sentència que estima la pretensió interposada pels compradors, adreçada a obtenir la resolució del contracte per vicis ocults a l'empara de l'art. 1484 i concordants CC. Al recurs d'apel·lació, la part venedora intenta fer valer l'aplicació al cas del Dret català al·legant el pacte incorporat a l'escriptura de lliurament, per bé que l'AP Girona és particularment insistent a l'hora de recordar el Dret aplicable es fixa en funció de la data d'atorgament del contracte i no pas del moment de la seva consumació. El raonament passa per alt que s'advocava per l'aplicació del Dret català, no pas perquè la llei aplicable s'hagi de determinar en el moment de l'execució, sinó perquè, al supòsit concret, en aquest darrer moment, aprofitant el lliurament, es va acordar una altre llei aplicable. La STSJC 29.12.2021: primer, considera que al recurs de cassació no es poden plantejar «cuestiones nuevas, entendiendo por tales tanto las que se planteen por primera vez en el recurso de casación como las indebidamente planteadas en segunda instancia» (FJ, 3r); segon: considera igualment que l'al·legació relativa a l'aplicació del Dret català al contracte, formulada en el recurs d'apel·lació, es va plantejar indegudament «desbordando el ámbito de la discusión jurídica en que había quedado circunscrita la *litis* en la primera» (FJ, 3r); tercer, afegeix que alterar el Dret aplicat en primera instància comportaria una modificació de la «causa de pedir» (art. 218.1 LEC), que esdevé un límit al *iura novit curia* (FJ, 3r); quart, rebaixa la contundència de la declaració anterior al distingir «entre los casos en que los supuestos de hecho traídos al proceso por las partes coinciden plenamente con el descrito en la norma jurídica no invocada por ellas, de aquellos otros en los que esa coincidencia no existe, pues, en estos, al aplicar la norma omitida por los litigantes, aunque fuese la adecuada, significaría apartarse del fundamento histórico de la causa de pedir identificada por aquellos, con indefensión para alguno ante lo que constituye una cuestión nueva o no planteada en el momento oportuno» (FJ, 3r). Si hom contrasta aquest criteri amb el de les sentències que sí que resolen l'apel·lació recurrent a un Dret distint a l'aplicat en primera sentència, es detecta que al cas de la SAP Girona 20.01.20 (però no als altres), el Dret aplicable al contracte obeïa a un pacte entre els contractants sobrevingut a la conclusió del negoci. Tot i així, *com que no es va fer valer*, la sentència de primera instància va resoldre a l'empara de Dret estatal basant-se *només* en la data de conclusió del contracte. El raonament subjacent podria ser que el *iura novit curia* no abasta els pactes de llei aplicable, que cal al·legar i, si escau, provar, sense poder pretendre que el jutge implementi *motu proprio* una indagació adreçada a esbrinar si

les parts han elegit una llei distinta a la pertoca en defecte de pacte.⁶ Però, per molt que el *iura novit curia* resti limitat a l'ordenament o ordenaments existents o coexistents al país on l'autoritat judicial desenvolupa la seva activitat, no s'acaba de veure del tot que aquesta limitació justifiqui la disparitat de criteris que s'ha exposat; no s'hauria de procedir de la mateixa manera tant si és el tribunal qui detecta, per si mateix, que el Dret aplicat en primera instància no és el que pertocava aplicar, com si li fa veure una de les parts, a l'al·legar aleshores un pacte silencià en primera instància? És cert que, segons com es miri, la conducta de que ha omès fer valer el pacte en un primer moment es pot interpretar com un consentiment tàcit a un nou i sobrevingut canvi de llei aplicable; el fet conclouent seria la conducta processal de les parts, d'ambdues, defensant les seves posicions fent valer un Dret distint al determinat pel primer pacte. Si s'interpretés així, és clar que, a la segona instància, l'intent de reconduir el Dret aplicable cap a la primera llei elegida, seria improcedent, com a mínim, pel caràcter unilateral, no consensuat, de l'al·legació. Fixi's, però, que el raonament de la STJC 29.12.2021 té un abast general i declara, d'entrada, la improcedència de *tot* intent d'alterar el Dret aplicat en primera instància.

2.1.2. L'aplicació integradora de les regles de la compravenda

En particular, a la regulació catalana dels contractes de mandat, de cessió de finca a canvi de construcció futura i d'arrendament rústic, resta un espai eventualment *integrable* aplicant, potser per analogia i *de moment*, regles del contracte de compravenda. Aquesta integració, sempre que sigui possible, passaria per davant de l'aplicació supletòria de les regles generals en matèria d'incompliment de les obligacions previstes al CC. Pel que fa al contracte de mandat, noti's que mentre l'art. 622-22 CCCat es limita a establir els efectes *ad extra* de l'actuació del mandatari feta fora de l'àmbit del mandat o sense seguir les instruccions donades pel mandant («no vinculen al mandant»), *ad intra* o pel que fa a les relacions entre mandant i mandatari, l'art. 622-27.3 CCCat es limita a proclamar la responsabilitat del mandatari («[E]l mandatari respon...»). Aquella integració permetria concretar aquesta responsabilitat, com a mínim, pel

6 Des d'aquesta perspectiva, els *pactes són fets*, subjectes a les regles generals de càrrega de la prova. Vegeu EZQUIAGA GANUZAS, FRANCISCO, «*Iura novit curia*» y la aplicació judicial del Derecho, Valladolid, Lex Nova, 2000, p. 30.

que fa als remeis a interposar pel mandant (que podria pretendre, *vgr.*, que el mandatari executés bé l'encàrrec [talment es tractés de corregir l'actuació no conforme]), la rebaixa de la remuneració a satisfer o la resolució del contracte, si el contracte és oneros, i la indemnització pels danys patits [art. 621-37 CCCat)].⁷

Els art. 621-63 CCCat («[I]ncompliment del contracte»), a propòsit del contracte de cessió de finca a canvi d'edificabilitat futura, i l'art. 623-20 CCCat («[R]esolució del contracte»), relatiu a l'arrendament rústic, difereixen de l'art. 622-27.3 CCCat perquè sí que esmenten remeis. En concret, el primer, a propòsit del llistat de supòsits que contempla («incompliment de les condicions, pactades o legals, de les característiques o del termini inicial o final estipulats»),⁸ atorga al cessionari la facultat d'exigir el compliment o d'imposar la resolució el contracte i, en ambdós casos, podent pretendre també una indemnització pels danys generats. Tot i que el rerefons de la norma sembla clar i mena cap a l'art. 1124 CC, per què no integrar-la a l'empara de la regulació de la compravenda? Aquesta mirada cap els art. 621-1 i ss CCCat, certament, també permetrà resoldre directament el contracte si (diguem-ho així) la *manca de conformitat* de l'edificació és greu (art. 621-40.1, lletra c CCCat), però noti's que legitimarà igualment aquesta opció resolutòria encara que d'entrada no s'apreciï la dita gravetat però hagi fracassat un intent previ de correcció/compliment. I atenent al fet que les distàncies entre adquirir un immoble en virtut de compravenda i adquirir-lo arran d'un contracte de cessió de finca o edificabilitat no haurien de ser gaire llargues pel que fa a la conformitat del immoble, aspectes com l'exigència de responsabilitat al cessionari i els terminis de conformitat

7 Vegeu, fent notar, en concret, la manca de regulació dels remeis a disposició del mandant, FERRER RIBA, J., «Comentari a l'art. 622-22» a: EGEA FERNÁNDEZ, J.; FERRER RIBA, J. (Dir.), *Comentari al llibre sisè del Codi civil de Catalunya. Contractes amb finalitat transmissora i sobre activitat aliena*, Barcelona, Atelier, 2021, p. 647. A fi de suspendre el pagament del preu, també es podria recórrer a l'art. 621-39 CCCat. Per la seva banda, la suspensió, la resolució, el compliment i la indemnització per danys i perjudicis també escaurien si fos el mandant qui, *vgr.*, no satisfés al mandatari la remuneració pactada.

8 Vegeu, titllant de «limitada, restringida o incompleta» la definició d'*incompliment* que s'infereix de l'art. 621-63 CCCat, RUDA GONZÁLEZ, A., «Comentari al llibre sisè del Codi civil de Catalunya», a: EGEA FERNÁNDEZ, J.; FERRER RIBA, J. (Dir.), *Comentari al llibre sisè del Codi civil de Catalunya. Contractes amb finalitat transmissora i sobre activitat aliena*, Barcelona, Atelier, 2021, p. 596. Almenys pel cas d'incompliment de «condicions» i/o «característiques», per què no parlar, senzillament, de *manca de conformitat* de l'edificació si resulta que no és com hauria de ser?

i d'exercici dels remeis, bé podrien inspirar-se en els art. 621-23, 621-44 CCCat i concordants, abans de fer-ho en altres preceptes.

La situació és semblant a l'art. 623-20 CCCat, relatiu a la resolució del contracte d'arrendament rústic; també s'hi esmenten remeis pel cas d'incompliment, però el rerefons és distint al de l'art. 621-23 CCCat i fa pensar, pel cas que l'immoble no permeti fer-ne l'ús pactat, en l'art. 1553 CC, que remet a les regles del sanejament D'entrada, però, l'art. 623-20 CCCat legitima a qui ha complert, pel cas d'incompliment de l'altra part contractant, «a resoldre el contracte i a la indemnització pels danys i perjudicis soferts» o a pretendre, només, una indemnització. Tot seguit es llisten, únicament, supòsits «incompliment de l'arrendatari» (art. 623-20.3 CCCat). Les obligacions de l'arrendador cal cercar-les a l'art. 623-11 CCCat, que esmenta la de «lliurar la finca a l'arrendatari» i garantir-li «l'ús pacífic per tot el temps de durada del contracte». Només ha de garantir l'ús pacífic? De l'art. 623-15 CCCat en deriva també la de «mantenir-la en un estat que serveixi per a l'activitat de conreu». *Quid* si l'estat en què es lliura el bé ja no és l'acordat o esperable? Una mirada cap el règim de la conformitat a la compravenda (més que avalada, en qualsevol cas, per l'art. 623-8.1, al final, CCCat) hauria de permetre integrar el règim, obviant l'art. 1553 CC.⁹

2.2. Aplicació *supletòria*. Supletorietat i compravendes mercantils

D'entrada, la supletorietat es predica només de les disposicions del CCCat (art. 111-4 CCCat) i actua independentment de la naturalesa (pública o privada) de la norma preferent i de l'ordenament al que pertany (català, estatal o qualsevol altre).¹⁰ Aquesta ubicació permet distingir, teòricament, entre el Dret de català de contractes amb força expansionista per raó de la seva eventual aplicació com a supletori (que serà només el contingut al CCCat) i el Dret català de contractes que, en canvi, roman privat d'aquesta

9 Vegeu, però, l'Avantprojecte de llei d'incorporació del contracte d'arrendament de béns al llibre sisè del Codi civil de Catalunya i, en concret, els art. 623-113 i 623-131 del text, que avalen la projecció de la idea de de *conformitat* cap a la finca que cedeixi l'arrendador i l'establiment d'un sistema de remeis inspirat en el que regeix a la compravenda (quant a les disposicions generals, vegeu, en particular, art. 623-21 i 623-29 del text).

10 BADOSA COLL, Ferran, «El caràcter de Dret comú del Codi civil de Catalunya», *Revista Catalana de Dret Privat*, vol. 8, 2007, p. 30-32.

projecció (que no tenen, i per aquesta raó, les normes civils contingudes al Codi de consum de Catalunya [en endavant, CcoCat]).

L'anàlisi de la jurisprudència recaiguda a Catalunya a propòsit de compravendes mercantils és un bon banc de proves per a verificar el grau d'implementació d'aquella supletorietat que, es pot avançar, és pràcticament inexistent. Aquesta anàlisi suggereix tastar dues altres qüestions. La primera fa referència a la pròpia remissió continguda als art. 2 i 50 Codi de comerç (en endavant, Cco); la segona, en concret, a l'espai que la regulació de la compravenda mercantil deixa al Dret supletori.

2.2.1. El «derecho común» dels art. 2 i 50 Codi de comerç i el «dret comú» de l'art. 111-4 Codi civil de Catalunya

Pel que fa a la primera qüestió, és pacífic que la crida al «Derecho común» dels art. 2 i 50 Cco ho és al Dret civil *tout court*.¹¹ Si aquesta remissió no existís, la supletorietat del Dret català contingut al CCCat derivaria de l'art. 111-4 CCCat. Però existint la dita remissió, que ho és senzillament al Dret civil (sigui o on sigui que *es contingui*), la qüestió que sobrevé és si l'art. 111-4 CCCat retalla l'expansivitat del Dret català de contractes, frenant l'abast del Dret potencialment supletori en funció d'on es conté (dins o fora del CCCat). La qüestió probablement és més teòrica que pràctica, atesa la concentració del Dret civil català de contractes al CCCat, per bé que es poden plantejar situacions poc clares en cas de contracte mercantil amb persona consumidora.¹²

11 FONT I SEGURA, A.; ORÓ MARTÍNEZ, C., «Cuestiones de Derecho internacional privado y de Derecho interregional», a: VALLE ZAYAS, J.; PÉREZ RIVARÉS, J.A; SALELLES, J. R. (Dirs.), *Estudios de Derecho de la empresa en el Código civil de Cataluña*, Barcelona, J.M. Bosch, 2012, p. 443 (s'hi defensa que en un context plurilegislatiu, la crida al «derecho común» s'ha de reinterpretar com una crida «a la pluralidad legislativa en materia civil», de manera que «aunque se efectuase una remisión directa al Código civil estatal, podría interpretarse también que esta remisión tiene valor únicamente en la medida en que el Derecho estatal fuera el aplicable»).

12 És clar que la sola intervenció d'un professional com a part contractant no converteix, per si sol, el contracte en un contracte mercantil, però bé pot passar que aquesta condició o qualitat (imprescindible per poder considerar l'altre contractant com a consumidor) concorri amb alguna altra circumstància que, juntes, determinin la mercantilitat del negoci. Pensi's, *vgr.*, en la fiança mercantil que, d'acord amb l'art. 439 Cco, és l'adreçada a garantir el compliment d'un contracte mercantil «aun cuando el fiador no sea comerciante». La qualificació com a consumidor d'aquest fiador només depèn si la garantia que presta està o no relacionada

2.2.2. *Quin espai per a l'aplicació del Dret català a les compravendes mercantils?*

Quant a la segona qüestió, interessien, en especial, els art. 336, 342 i 345 Cco. El primer, relatiu al «vicio o defecto de cantidad o calidad de las mercaderías», només en determinats casos permet al comprador «repetir» contra el venedor «siempre que ejercite su acción dentro de los cuatro días siguientes al de su recibo». Aquesta reclamació escaurà si les mercaderies es reben «enfardadas o embaladas» i sempre que el venedor no exigeixi, a l'acte de lliurament, que el comprador les examini «a su contento» o que, sense aquest petició del venedor, el comprador hagi practicat el dit examen. Si aquesta revisió s'ha fet, el comprador «no tendrá acción para repetir contra el vendedor alegando vicio o defecto de cantidad o calidad»; la norma (art. 336, par. 1er Cco) cal entendre que pressuposa, no només l'examen, si no també, darrera seu, l'acceptació del comprador. L'art. 336 Cco concreta què vol dir *repetir*: pot consistir en «la rescisión del contrato» o en «su cumplimiento con arreglo a lo convenido, pero siempre con la indemnización de los perjuicios que se le hubieren causado por los defectos o faltas». El paper que la norma atribueix a l'*examen* de les mercaderies enllaça amb la idea que els vicis o defectes contemplats a l'art. 336 Cco són *aparents* o detectables. A més, les referències a la *quantitat* o *qualitat* allunyarien igualment el supòsit dels tradicionals vicis de l'art. 1484 CC que, a més *d'ocults*, són funcionals, és a dir, que incideixen en l'ús del bé, ja siguin fent-lo impropri per a ser usat o disminuint el seu grau d'utilització.¹³ Literalment,

amb la seva pròpia activitat empresarial o professional (la qüestió, amb el rerefons d'alguna jurisprudència espanyola inicialment enrocada a negar la condició de consumidor al fiador a partir del caràcter accessori de la seva obligació, va quedar del tot aclarida pel TJUE, que va desvincular l'accessorietat de la garantia de la condició o qualitat amb la que podia contractar el fiador [vegeu, entre altres, Interlocutòria TJUE, 14.09.2016, assumpte C-534/15, *Dumitras* (ECLI:EU:C:2016:700); LYCZKOWSKA, K, «¿Es consumidor una persona física que otorga una garantía a favor de una sociedad mercantil?», *Revista CESCO*, 20/2016]). Doncs bé, en el cas d'una fiança mercantil amb fiador consumidor, en defecte de regulació mercantil, la supletorietat del Dret català *ex* art. 111-4 CCoCat deixa de banda les normes civils, moltes o poques, que pugui arribar a encloure el CCoCat a propòsit de la contractació amb persona consumidora.

- 13 La quantitat i la qualitat són criteris que, al CC, determinen el compliment de l'obligació de lliurar (vegeu art. 1169 i 1167 CC). Noti's que la sistemàtica del Cco avala que la hipòtesi es planteja en el context del lliurament de les mercaderies (així, els articles 337, 338 i 339 Cco fan referència, d'una manera o altra, al lliurament). Quant al *defecte* de quantitat, el règim mercantil cal integrar-lo amb l'art. 329 Cco, relatiu als remeis pel cas de manca de lliurament «en el plazo estipulado» i l'art. 330 Cco, que implementa el principi d'integritat del compliment (art. 1169 CC) però: primer, limitat al cas de lliurament «en un plazo fijo»

el termini de quatre dies és un termini per a interposar l'acció, és a dir, per a exercitar la facultat de rescindir el contracte, pretendre el compliment i, si escau, reclamar també una indemnització per danys i perjudicis. Doctrinalment, però, es defensa que l'art. 336 Cco estableix, en aquest punt, només un termini de denúncia, a semblança del termini, també de denúncia, que preveu l'art. 342 Cco pels vicis *ocults*; l'aparença dels vicis justificaria un termini més breu

i, segon, tot afegint que si el comprador «acceptare la entrega parcial quedará consumada la venta en cuanto a los géneros recibidos, salvo el derecho del comprador a pedir por el resto el cumplimiento del contrato o su rescisión, con arreglo al artículo anterior» (l'art. 329 Cco legitima també reclamar una indemnització per danys i perjudicis). La conclusió més immediata que deriva de la lectura conjunta dels art. 329, 330 i 336 Cco és que, en cas de lliurament parcial de mercaderies que no s'han pogut examinar, la conducta del comprador pot ser: acceptar la part que es lliura i, pel que fa a la que no es lliura, demanar el compliment o la resolució *parcials* («por el resto»[art. 330 Cco], sense que s'expliciti el termini per fer una cosa o una altra) o bé, no acceptar. La qüestió ulterior és determinar quins són els efectes d'aquesta no acceptació. Una opció passa per entendre que no acceptar implica manca de recepció de les mercaderies («...no estará obligado el comprador a recibir una parte...» [art. 330 Cco]), de manera que el supòsit serà d'incompliment *total* per manca de lliurament, legitimant-se al comprador per resoldre o demanar el compliment d'acord amb l'art. 329 Cco, que *no establece cap tipus de termini*. Una altra opció és activar l'art. 336 Cco, que igualment permet demanar el compliment o la resolució per bé que: primer, imposant un deure de notificació, inexistent a l'art. 330 Cco; segon, imposant un deure de notificació que, a més, cal exercir en el termini de quatre dies *a comptar des de la recepció*. En *qualsevol* cas, l'entrada del Dret català com a supletori menaria cap el règim del remei del compliment (art. 621-38 i, pel que fa al termini d'exercici, art. 621-44 CCCat), quan és aquesta la possible reacció atorgada per la norma mercantil i, igualment, cap a la disciplina de la resolució en el mateix cas (art. 621-42 CCCat i art. 621-44 CCCat [aquest darrer també aplicable pel que fa a la pretensió indemnitzatòria dels art. 329 i 336 Cco]). La qüestió afegida, però, seria l'abast d'aquesta supletorietat. Una supletorietat *mínima* implicaria respectar, escrupolosament, la disjuntiva «o» dels art. 329 i 336 Cco; el Dret català procuraria el règim del compliment i de la resolució (art. 621-38, 621-42.3, 4 i 5, i 621-44 CCCat), però sense poder alterar *qualitativament* l'alternativa, *vgr.*, establint que, per a resoldre, cal que la part no lliurada determini un incompliment essencial, no bastant-ne qualsevol (art. 621-42.1 CCCat) o que, per a resoldre, cal abans intentar el lliurament de la part que manca (art. 621-40 CCCat). Una supletorietat *més intensa* tampoc permetria, en els casos derivats dels art. 329 i 336 Cco, atorgar al comprador remeis distints a la resolució o al compliment (*vgr.* la reducció del preu), però sí desenvolupar, matisar o perfilar millor aquella disjuntiva; si això fos així, esdevindria clau escatir si el supòsit és d'incompliment de l'obligació de lliurar (aplicant-se, pel que fa a la resolució, l'art. 621-42 CCCat, i pressuposant que a tota compravenda mercantil a termini fix, el dit termini és essencial) o, si el supòsit és de *defecte de quantitat*, menant aleshores, probablement, cap a l'art. 621-40 CCCat.

(quatre dies *v.* trenta dies).¹⁴ Aquest termini (entès com de denúncia i que és de quatre dies a comptar des de la *recepció* de les mercaderies) i la tipologia de remeis atribuïts per l'art. 336 Cco exclouen que, via supletorietat del CCCat, es pugui reclamar per defectes de quantitat o qualitat detectats o manifestats després d'aquells quatre dies o que s'intentin altres accions (en particular, la rebaixa del preu).¹⁵ Ara bé, en aquest esquema, hi ha marge pel Dret supletori. Si els quatre dies són, *només*, un termini de denúncia, aleshores el d'exercici dels remeis serà el fixat per la norma supletòria. Considerant que els problemes de *quantitat* i els de *qualitat* són supòsits de manca de conformitat (art. 621-20.1, lletra *a* i 620-20.2, lletra *b* CCCat) i que és l'art. 621-44 CCCat el que fixa el termini d'exercici dels remeis per aquella causa, cal concloure que l'acció (sigui de resolució, compliment i/o adreçada a obtenir una indemnització) és de «tres anys» (art. 621-44.1 CCCat) a comptar des que «el comprador coneix o pot

14 Vegeu VÉRGEZ, Mercedes, «Contratos de intercambio de bienes materiales», a: BERCOVITZ RODRIGUEZ-CANO, A. (Dir.), *Contratos mercantiles*, Tom I, Cizur Menor, Aranzadi, 2017, p. 160; SERRANO ACITONES, Antonio; ALVAREZ CIENFUEGOS GONZÁLEZ, Manuel; GARCIA SÁNCHEZ, Cintia, «El contrato de compraventa mercantil» a: ABRIL, Antonio (Coord.), *Los contratos mercantiles y su aplicación práctica*, Barcelona, Wolters Kluwer España, 2017, p.86). Es citen, recolzant aquesta interpretació, sentències com la del STS 14.10.2000 (RJ\2000\8805); al cas, el TS es limita a descartar que el venedor hagués lliurat un *aliud* i reconduex el supòsit cap a «la entrega de una cosa defectuosa a la que son aplicables los arts. 336 y 342 del Código de comercio en relación con el art. 1490 del Código civil». Igual de poc explícita és la STS 12.03.1982 (RJ\1982\1372), a l'afirmar que a la compraventa mercantil «los derechos que asisten al comprador por los pretendidos vicios ocultos no son otros que los establecidos en los arts. 336 y 342 C. Com., que señalan breves plazos de caducidad y no de prescripción»; al marge que l'art. 336 Cco té present vicis aparents, afirmar que els terminis previstos són de caducitat no basta per a desvetllar si ho són per a denunciar el defecte o per a exercir els remeis. La referència a la *brevetat* d'aquests terminis fa pensar que el TS es refereix als de quatre i trenta dies.

15 Pel que fa a la suspensió de les pròpies obligacions (i, en particular, la relativa al pagament del preu), tot i la presència formal del remei als art. 621-37.1, lletra *b* i 621-39 CCCat, cal fer notar que l'efecte *paralitzador* de la reclamació adreçada a exigir el pagament, ja s'assoleix amb les *exceptio* basades en el principi de compliment simultani propi de les obligacions recíproques. Al marge de la reclamació del venedor, es creu que, igualment i per raó del mateix principi (que té transcendència material o no, només, processal), no hi ha *exigibilitat de l'obligació pròpia si l'altra part no ha complert* (i, sense exigibilitat, no hi ha, *vgr.* retard jurídicament rellevant). Des d'aquesta perspectiva, si ambdues parts estaven obligades a complir al mateix temps o si el venedor havia de complir primer, l'exercici del remei de la suspensió tindrà, només, una projecció *declarativa* d'una inexigibilitat derivada, no d'aquest exercici, sinó de l'incompliment previ del venedor; aquella projecció serà *constitutiva* si el preu era exigible abans del lliurament (art. 621-39.1, lletra *b* CCCat).

conèixer la manca de conformitat» (art. 621-44.3 CCCat);¹⁶ aquest termini, és clar, quedarà en un *no res* si no s'ha fet la denúncia prèvia; el termini triennial, del que l'art. 621-44 CCCat no n'explicita la naturalesa, serà de prescripció quant a la pretensió adreçada a obtenir el compliment o una indemnització i serà de caducitat, si s'interposa una acció resolutòria (art. 121-1 i ss CCCat). El Dret supletori podria bastir igualment el règim del compliment (art. 621-38 CCCat) i el de la restitució de les prestacions arran de la «rescisión» de la compravenda (art. 621-42 CCCat).¹⁷

Tot i que l'expressió és de «vicios internos», l'art. 342 Cco s'ocupa, però només parcialment, dels vicis *ocults*, és a dir, d'aquells no perceptibles o detectables ni a cop d'ull ni amb un examen «a contento» del comprador (arg. art. 336 Cco).¹⁸ Aquella parcialitat dona entrada al Dret supletori, quant a tot allò que no es pugui integrar aplicant la resta de regles del Cco. L'art. 342 Cco s'expressa, estranyament, en termes negatius («...que no haya hecho reclamación...perderá toda acción...»); la regla positiva, que indirectament s'infereix del precepte, és que per a poder «repetir» contra el venedor per raó d'aquests *altres* vicis, el comprador li ha d'haver adreçat primer «una reclamación ... fundada en los vicios internos de la cosa vendida, dentro de los treinta días siguientes a su entrega». Ja s'ha dit que el concepte mateix de *vici* no es desenvolupa; tampoc es concretava millor a l'art. 336 Cco però allà, com a mínim, els criteris de la quantitat i la qualitat afavorien pensar en desavinences o desajustos que, en cap

16 Res exclou, però, la possibilitat de pactar terminis més breus d'exercici dels drets a l'empara de l'art. 121-3 CCCat.

17 Quant a la naturalesa del termini de denúncia (qualificada com de «caducitat» a la STS 12.03.1982 [RJ\1982\1372]), també es creu que cal valorar-la atenent al Dret supletori ja que l'art. 336 Cco no l'explicita (tampoc ho fa, quant al termini que allà s'hi preveu, l'art. 342 Cco). Denunciar és una *facultat* o més aviat una *càrrega*? (vegeu, a propòsit del deure de notificació que imposava la primera versió de l'art. 621-28 CCCat, ARROYO AMAYUELAS, Esther, «Comentari art. 621-28», a: EGEA FERNÁNDEZ, J.; FERRER RIBA, J. (Dir.), *Comentari al llibre sisè del Codi civil de Catalunya. Contractes amb finalitat transmissora i sobre activitat aliena*, Barcelona, Atelier, 2021, p. 303; l'autora considerava que es tractava d'una càrrega en benefici del venedor perquè el coneixement més o menys immediat de la manca de conformitat li podia facilitar la reparació, la substitució o la mateixa tasca adreçada a valorar si la manca de conformitat podia ser present o no al temps del lliurament). La transcendència de la qüestió és l'aplicació o no al cas de les regles de la caducitat (art. 122-1 i ss CCCat). Essent clar que és un termini que no es pot interrompre i que el *dies a quo* és el del lliurament, sembla que d'aquella qualificació només en depèn que el termini es pugui arribar a suspendre.

18 VÉRGEZ, «Contratos de intercambio...», p. 161; SERRANO ACITONES; ÁLVAREZ CIENFUEGOS GONZÁLEZ; GARCIA SÁNCHEZ, «El contrato de compraventa mercantil...», p.87.

cas, exigien problemes de funcionament que, pel contrari, sí que són inherents als vicis *ex art. 1484 CC*. Tampoc s'identifiquen les accions o remeis en els que, en aquest supòsit, s'acaba concretant la possible *repetició/reclamació* contra el venedor; a l'art. 336 Cco, les opcions eren o bé «rescindir» (*rectius*, resoldre) o exigir el compliment i, en ambdós casos, reclamar una indemnització pels perjudicis patits. El que potser sí que a l'art. 342 Cco és més clar que a l'art. 336 Cco és que la «reclamación» és quelcom distint de la *repetició* i que, funcionalment, n'esdevé una mena de condició o requisit *previ*. En aquest context, és generalitzat: primer, reconduir l'eventual reclamació del comprador cap a les accions resolutòria («desistir del contrato») i *quantum minoris* que l'art. 1486 CC atorga al comprador en cas de compravenda de béns amb vicis ocults; segon, aplicar l'art. 1490 CC a l'hora d'establir el termini per a exercir-les («...se extinguirán a los seis meses, contados desde la entrega de la cosa vendida...»).¹⁹ L'agafador: l'art. 345 Cco, que estableix que el venedor «quedarà obligado a la evicción y saneamiento», tret de pacte en contrari.²⁰ En concret, la referència al sanejament avalaria la identificació entre els «vicios internos» de la norma mercantil i els «vicios ocultos» de l'art. 1484 CC.²¹⁻²² En aquest mateix context,

-
- 19 L'art. 1486 CC, pel cas que el venedor conegués el vicis però no els revelés al comprador, atorga a aquest darrer una pretensió indemnitzatòria «si optare por la rescisión». A l'art. 336 Cco, la indemnització no es supedita a cap comportament especial del venedor i es pot sol·licitar tant si s'opta per la resolució, com pel compliment.
- 20 El precepte és tècnicament poc precís perquè el venedor lògicament no pot estar obligat a l'evicció (que designa la pèrdua del dret en virtut de sentència ferma [art. 1475 CC]) sinó, si de cas, a *respondre davant del comprador si aquest pateix evicció*. Tampoc sembla massa acurat que la norma especial (art. 342 Cco) precedeixi a la més general (art. 345 Cco). Sense passar per alt que el Codi de comerç és un text previ al Codi civil, es tracta de desajustos que s'haurien pogut esmenar.
- 21 Vegeu, inicialment defensant que el termini de trenta dies era un termini d'exercici de les accions, SÁNCHEZ CALERO, F., «Denuncia de los vicios y examen de la cosa en la compraventa mercantil», ADC, 1959, p. 1207. Aquesta dualitat de terminis i la identificació del segon amb els sis mesos de l'art. 1490 CC, és una constant jurisprudencial que avalen, entre altres, la STS 15.12.2005 (RJ 2006\1224); STS 1.3.1991 (RJ 1991\1708); STS 18.06.2010 (ECLI:ES:TS:2010:3270); SAP Ourense 25.5.1996 (AC 1996\860), SAP Barcelona 15.11.2002 (AC 2003\100495), SAP Zaragoza 24.7.2003 (AC 2003\195386), SAP Barcelona 19.05.2005 (JUR 2005\169422), etc. Pel contrari, defensant que les compravendes mercantils estan subjectes a un únic termini de caducitat de trenta dies, vegeu SAP Valencia 27.01.2003 (JUR 2003\75835) i SAP Tarragona 9.2.2000 (JUR 2000\112346).
- 22 És precisament aquesta identificació el que fa que no s'acabi d'entendre el perquè a la STS 12.03.1982 (RJ\1982\1372), de la que se'n reiteren les cites a la jurisprudència posterior, es qualifiquen els vicis com a «defectos graves ocultos y no aparentes». D'acord amb l'art. 1484 CC, els vicis ho són sigui quina sigui la gravetat del problema funcional; la categoria de

també sembla clar que l'agafador per integrar el règim de l'art. 342 Cco, sense ometre l'art. 345 Cco, és que, a Catalunya, allò que equival al sanejament per «vicios ocultos» (o responsabilitat del venedor per raó dels vicis funcionals que presenta el bé lliurat) ha quedat integrat, reorganitzat i superat per l'obligació de conformitat.²³ Des d'aquesta perspectiva, quant als problemes funcionals, les accions a interposar passen pel ventall de l'art. 621-37 CCCat, per l'ordenació que n'imposa l'art. 621-40 CCCat (que, tret que el problema funcional sigui greu, supedita la rebaixa del preu o la resolució al fracàs d'un intent previ de correcció)²⁴ i pel termini d'exercici previst a l'art. 621-44 CCCat. Pel que fa al termini de responsabilitat (art. 621-23 CCCat), la seva efectivitat es veu *indirectament* frenada per la denúncia prèvia de l'art. 342 Cco, de manera que de tots aquells vicis *interns* que, presents en el moment del lliurament, es manifesten passats trenta dies a comptar des d'aquest moment, no se'n podrà demanar ni la correcció, ni permetran reduir o resoldre el contracte, ja que haurà estat materialment impossible notificar-los en el termini que imposa la norma mercantil. Ara bé, si els vicis es manifesten en el decurs d'aquells trenta primers dies i es notifiquen o reclamen, el comprador, a l'hora d'interposar el remei que escaigui, només haurà d'acreditar l'existència i realitat del vici però no, en canvi, la seva presència al temps del lliurament ja que, durant aquell termini, regeix folgadamente la presumpció de l'art. 621-24 CCCat.

La qüestió que sobrevé és si el comprador, a la compravenda mercantil i per raó de l'aplicació supletòria del CCCat, podrà reclamar per manca

«vici ocult» admet, segons la configuració legal, un ventall molt ampli d'intensitats, que va des de no poder fer ús del bé («si la hacen impropia para el uso») fins a disminuir aquest ús sense que, en aquest punt, s'estableix un *mínim* de disminució per poder continuar parlant de *vici*, tret que s'infereix de la conducta previsible del comprador («de haberlos conocido el comprador, no la habría adquirido o habría dado menos precio por ella»).

23 Estrictament, la *funcionalitat* es predica només del component digital del bé mixt a l'art. 621-20.3, lletra *b* CCCat, que incorpora l'art. 2.9 Dir (UE) 2019/771 i que es defineix com *la capacitat (del component digital) de realitzar les seves funcions*. Evidentment, així entesa, la funcionalitat també es pot predicar dels béns exclusivament materials, la conformitat del quals, evidentment exigeix que serveixin i siguin aptes per l'ús que els és propi. Tot i així, l'art. 621-20.2, lletra *a* CCCat parla dels «*fins* als quals normalment es destinen béns del mateix tipus» i, si ho fa en aquests termes, és perquè coincideix amb els emprats a l'art. 7, lletra *a* Dir. 2019/771 (pel que fa als *fins específics*, regeix l'art. 621-20.5 CCCat, que implementa l'art. 6, lletra *b* Dir. 2019/771).

24 Noti's que, si és el Dret estatal l'aplicable supletòriament, les accions genèricament esmentades a l'art. 342 Cco són, només, les de l'art. 1486 CC que, per això mateix, són directament accessibles.

de conformitat a l'empara de paràmetres, criteris o requisits distints a la *quantitat, qualitat i funcionalitat* del bé i si podrà fer-ho ajustant-se als terminis i als altres elements que configuren, segons el CCCat, l'obligació de conformitat. Sembla que la resposta ha de ser, per força i per lògica, que sí, sobretot si la remissió de l'art. 345 Cco s'interpreta generosament com una crida a les regles que disciplinen la causa onerosa; regles que, si al CC, són les pròpies del sanejament (que expressament esmenta l'art. 345 Cco), al CCCat són les que disciplinen la conformitat a la compravenda.²⁵ No es pot desconèixer, però, que pot semblar rar (encara que sigui el que tècnicament escau) que per *altres* paràmetres regeixi el termini de tres anys de responsabilitat de l'art. 621-23 CCCat, mentre que per raó de *quantitat, qualitat i funcionalitat*, la denúncia prèvia dels art. 336 i 342 Cco (o, més concretament, el *dies a quo* del termini per a fer-les) indirectament impedeixi la reclamació per disconformitats manifestades després dels quatre o trenta primers dies a comptar des de la recepció.²⁶ En qualsevol cas, el que sí que és segur és que, a Catalunya, l'aplicació supletòria del CCCat a la compravenda

25 EGEA FERNÁNDEZ, J., «Comentari a l'art. 621-1 CCCat» a: EGEA FERNÁNDEZ, J. ; FERRER RIBA, J. (Dir.), *Comentari al llibre sisè del Codi civil de Catalunya*, Barcelona, Atelier, 2021, p. 58 (« [A]ixò implica, per exemple, que la referència que (pensant en el CC, com a únic cos normatiu que regulava aquesta matèria) l'art. 345 CCom fa a que el venedor està obligat, llevat de pacte en contra, a l'evicció i el sanejament en favor del comprador, ara s'haurà d'entendre feta al règim de la conformitat del bé al contracte ...sempre que no s'oposi a les normes imperatives que pugui haver-hi en el mateix CCom»).

26 Vegeu l'Avantprojecte de Codi Mercantil, de 21 de julio de 2014 (Ministerio de Justicia. Ministerio de Economía y Competitividad C.M. 30.05.2014). L'art. 511-7 del text ja regulava la «[E]ntrega conforme al contrato», establínt criteris de conformitat de forma sensiblement semblant a com ho feia l'art. 116 TR LGDCU en la seva versió prèvia a la reforma entomada pel Real Decreto-ley 7/2021 (així, s'hi esmentava la descripció feta pel venedor, l'ús ordinari i l'ús especial del bé, les qualitats de la mostra o model, la instal·lació, l'envàs o embalatge...). La peça *clau* del sistema continuava sent la reclamació prèvia de la manca de conformitat, que l'art. 511-12 manava fer en el termini de cinc dies a comptar «desde que la conozca o debiera haberla conocido» (termini que, en cas de manca de conformitat jurídica, arribava als quinze dies a comptar, també, des del seu coneixement efectiu o potencial). Certament, l'obligació d'examinar els béns, que també imposava l'art. 511-11 i que calia fer «en todo caso dentro de los cinco días siguientes» al lliurament o posada a disposició, pràcticament reduïa el que seria, funcionalment, un termini de garantia pel que fa a tots aquells vicis o defectes detectables amb l'examen. Però, fora d'aquests casos, la responsabilitat del venedor materialment es perllongava en el sentit d'haver de respondre per manques de conformitat manifestades temps (considerablement) després del lliurament (tot i que aquesta responsabilitat semblava limitada per un termini preclusiu d'un any que, cal dir, acabava establínt de forma molt poc clara l'art. 511-20.2 de la proposta). Per altra banda, l'art. 39 CISG també imposa un deure de comunicació a exercir

mercantil desplaça, impeding que s'apliqui, la doctrina jurisprudencial que situa al marge dels vicis ocults, negant que ho siguin, aquells que fan que el bé sigui absolutament inservible, inhàbil, no idoni..., esdevenint un *aliud* i afavorint d'aquesta manera la resolució del contracte d'acord amb l'art. 1124 CC.²⁷ La distinció entre, per una banda, els vicis dels art. 342 Cco i 1484 CC i, per altra, l'incompliment resolutori derivat del lliurament d'un *aliud* i emparat per l'art. 1124 CC, no escauen quan és el Dret català l'aplicable supletòriament al contracte.²⁸

«en un plazo razonable» des que es té coneixement de la manca de conformitat i, en tot cas, abans dels dos anys a comptar des del lliurament. Aquestes *evidències* reblen, com a mínim, que la mercantilitat del contracte no està renyida amb la possibilitat de reclamar per manques de conformitat que es puguin arribar a manifestar *temps després* del lliurament.

27 Entre altres, vegeu STS 1.03.1991 (RJ 1991\1708); STS 18.06.2010 (ECLI:ES:TS:2010:3270), STS 17.07.2000 (RJ 2000\6804); SAP Córdoba 20.07.2007 (AC 2007\2384); SAP Madrid 15.02.2005 (JUR 2005\109655), etc. Aquesta manera de fer deixa enrere, és clar, tant la reclamació prèvia en els terminis dels art. 336 i 342 Cco, com el termini de sis mesos de l'art. 1490 CC.

28 Vegeu, però, la SAP Barcelona, 10.03.22 (ECLI:ES:APB:2022:2603). L'AP declara la resolució d'un contracte de compravenda mercantil, atorgat el juliol de 2018 i que tenia per objecte més d'un centenar de cuines. La ineficàcia contractual deriva, segons l'AP, de la gravetat de l'incompliment i, per a fonamentar-la, es recorre a l'art. 1124 CC. En cap cas es justifica per què és el Dret estatal el que pertoca aplicar supletòriament. En una línia semblant, la SAP Barcelona 9.01.23 (JUR\2023\57256) dona la raó a la part demandada (que era la compradora), que planteja reconvençió al venedor (que reclamava el pagament del preu d'unes portes), al·legant defectes que les feien inservibles; l'AP aplica l'art. 1124 CC i resol el contracte.

Per la seva banda, la SAP 8.11.2021 (JUR\2022\38156), a propòsit d'una compravenda mercantil atorgada el 19 d'abril de 2019, nega la reclamació del comprador basant-se en la manca de denúncia feta en el termini dels trenta dies de l'art. 342 Cco, afegint que, per tant, no pertoca l'exercici «de las acciones edilicias del art. 1484 del Código civil».

El contrapunt el dona la SAP Barcelona 11.02.22 (ECLI:ES:APB:2022:1097), a propòsit d'una compravenda mercantil atorgada el 8 de març de 2017. Esmenta el CCCat tot i que no era aplicable per raons temporals; ho fa a efectes argumentatius. Tot i així, pel que fa al termini per a resoldre el contracte d'acord amb l'art. 1124 CC, la SAP aplica l'art. 121-20 CCCat i vincula a l'acció resolutòria un termini de prescripció de deu anys. Passa, però, que aquesta acció comporta l'exercici d'una facultat de configuració jurídica i no pas una pretensió; des d'aquesta perspectiva, el termini d'exercici que li escaigui és, al Dret català, un termini de caducitat (art. 122-1 CCCat) en el benentès que, al Dret català, no es preveuen terminis defectius de caducitat i, posats a la recerca del termini de l'acció de resolució de l'art. 1124 CC, potser cal recórrer a l'analogia; sense descartar-ne altres, poden servir, a aquests efectes, les accions rescissòries dels art. 621-45 i 621-46 CCCat, que també deriven cap una *ineficàcia contractual sobrevinguda*, tal i com succeeix amb la resolució, i que caduquen en el termini de quatre anys a comptar des de la conclusió del contracte (art. 621-48 CCCat).